

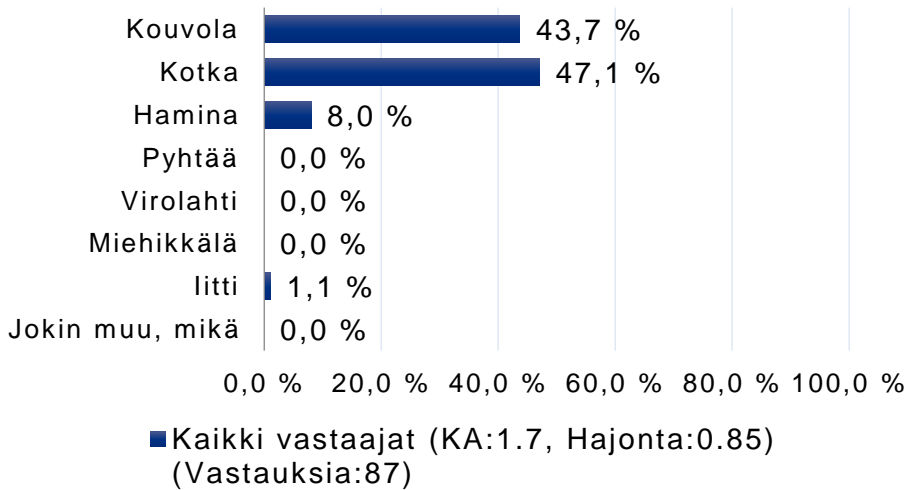
Raportti 3/2021:

Kymenlaakson ympäristökasvatusstrategian päivitys, taustakysely
lasten ja nuorten kanssa työskenteleville ja toimiville henkilöille

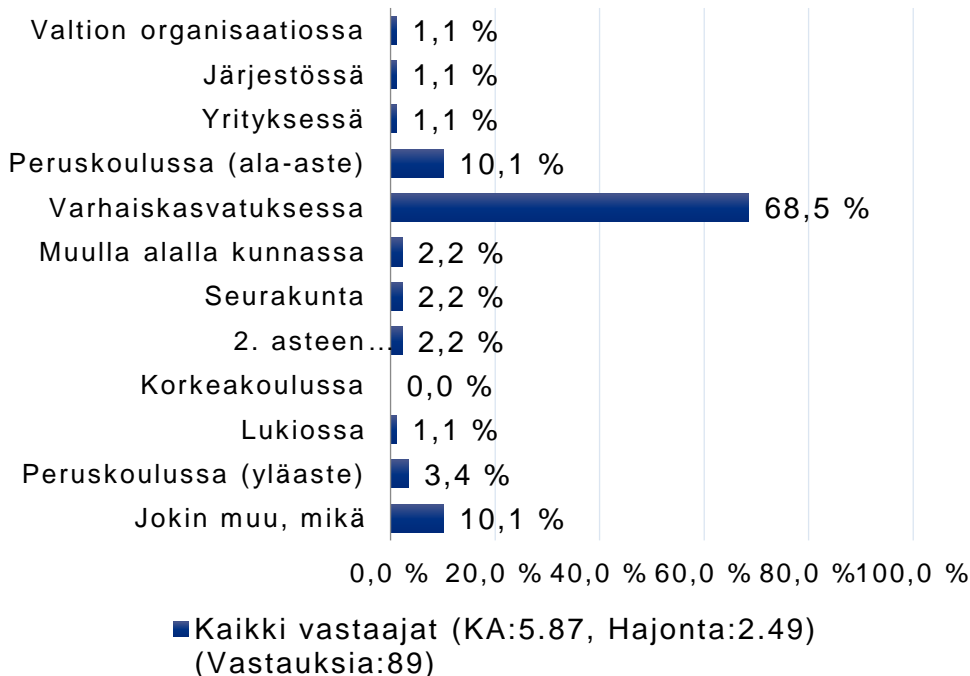
Kyselyaika 10-11/2020

1. Vastaajan taustatiedot

Kunta:

Työskentelen / toimin:

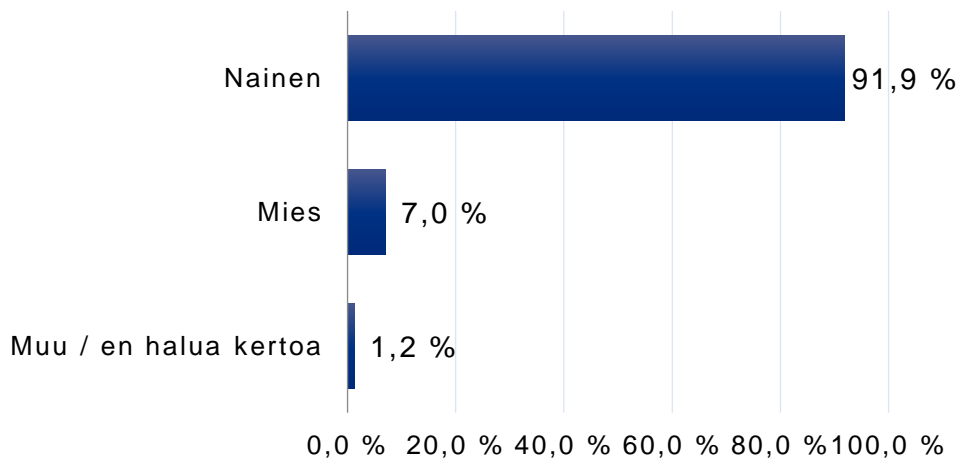

Työskentelen / toimin - Jokin muu, mikä:

- Työpaja, koulutuskuntayhtymä, esikoulu, kuntien omistama yhtiö, seurakunta

Sukupuoli:

■ Kaikki vastaajat (KA:1.09, Hajonta:0.33)
(Vastauksia:86)

2. Nykytilanne

Miten tällä hetkellä toteutat ympäristökasvatusta lasten ja nuorten parissa?

Miten tällä hetkellä toteutat ympäristökasvatusta lasten ja nuorten parissa? - Jokin muu, mikä:

- Kestävän tulevaisuuden ja arjen valmennus työpajaympäristössä

- Metsänväen matkassa
- Ekologisuus koulun lukuvuoden teemana.
- metsäretket koululaisten kanssa, toiminnallisuus opetuksessa (ulkotunnit)

Millaiset henkilöresurssit ympäristökasvatustyöhön on käytettävissä?:

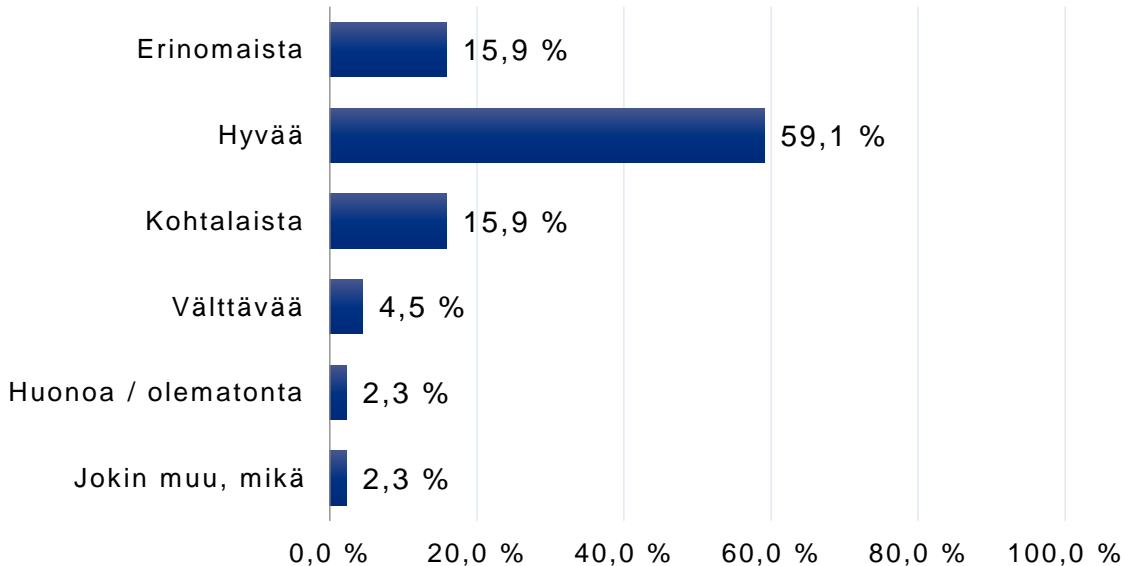
Yhteenveto: suurimmaksi osaksi ympäristökasvatustyötä tehdään muun työn ohella, osana arkea. Osalla työpaikoista on tukena kiertävä ympäristökasvattaja, ympäristökasvatustiimi tai ekotukihenkilöt. Henkilöstöllä on motivaatiota ja sitoutuneisuutta, mutta aika ja resurssit ovat rajalliset.

- Yksikössä ympäristökasvatustiimi
- Heikot
- Kohtalaiset
- Mielestäni resursseja lähiympäristön retkiin tulisi olla paremmin, jotta niitä voisi tehdä useammin. Samoin materiaalia ympäristökasvatuksen suunnitteluun sekä välineitä tutkivan oppimisen toteuttamiseen.
- Erillistä ympäristökasvatukseen perehtynyttä työntekijää ei päiväkodissamme ole, joten ympäristökasvatus kuuluu jokapäiväiseen arkeemme kaiken muun toiminnan ohella.
- Päiväkodilla aikuiset ovat kohtalaisen sitoutuneita ympäristökasvatukseen. Yritän parhaani mukaan lisätä tietämystä ja tietoa siitä, että tämä ei ole rakettitiedettä.
- tällä hetkellä hyvät. Esiopetusryhmässä riittävästi kasvattajia, jotta pienryhmä toimii. Myös kasvattajat motivoituneita
- Normaali mitoitus varhaiskasvatuksessa eli tehdään muun toiminnan yhteydessä.
- Yksikössä on ekotukihenkilö
- Kulkee arjessa. Ei erikseen ns. suunnittelu-aikaa tähän.
- Heikot. Ympäristökasvatus sisältyy vahvasti opetussuunnitelmaan, mutta erillisiä resursseja ei ole suunnattu ja se näkyy kentällä. Kaikki on yksittäisten opettajien kiinnostuksen, innostuksen ja jaksamisen varassa. Koulutuksiin pääsee melko hyvin, mutta oppeja on vaikea siirtää käytäntöön, jos esimerkiksi yhteisiin suunnitteluihin ei saa lisäresursseja, sillä ys-aika ei riitä kaikkeen. Muuten ideat jäävät yksittäisten luokkien iloksi, vaikka ne kuuluisi jakaa kaikille.

- Ympäristökasvatus kulkee arjen mukana/lomassa.
- Normaali miehitys esiopetuksessa.
- Hyvät Vihreän lipun pkssa!
- Päiväkodissa on yksi, joka vastaa ympäristöasioista. Arjen tilanteissa pystyy aika hyvin keskustelemaan kierrätyksestä yms. eli jokainen osaltaan vastaa, että lapset ovat tietoisia ympäristöasioista.
- Sisällytettävä päivittäiseen opetustyöhön/tiimin ja lapsiryhmän toimintasuunnitelmaan
- jokainen valmentaja osaltaan voi toteuttaa arjen valmennustyössä
- Päiväkotien koko henkilökunta
- Normaali opetushenkilöstö.
- Ryhmässämme on kolme aikuista ja yhdeksän lasta, henkilöstöä on tarpeeksi, että voidaan paneutua tutkimaan asioita lasten kanssa pienryhmissä. Henkilöstöllä on kokemusta ja tietoa ympäristökasvatuksesta jonkin verran ja kiinnitämme aktiivisesti huomiota ympäristökasvatukseen.
- Ei resursseja.
- Normaali varhaiskasvatuksen henkilökunnan resurssi
- Ympäristökasvatus on osa päiväkotimme varhaiskasvatusta. Meillä on ympäristövastaava sekä tiimi, joka arvioi ja suunnittelee ympäristökasvatusta. Ei ylimääräistä resurssia, kuin kuntatasolla.
- Olen päiväkotimme ekotukihenkilö, välillä on koulutuksia ympäristökasvatukseen liittyen tämän tiimoilta. Muuten erityisiä resursseja tai aikaa erikseen ei tälle toiminnalle ole annettu eli muun työn ohessa hoidetaan
- Tehdään oman työn ohessa.
- Kouvolassa ymp. kasvattajalta saamme koulutusta, lapsille suunniteltua toimintaa, henkilöstölle ohjausta. Muu resurssi on ryhmien tiimit, jotka suunnittelevat, arvioivat ja toteuttavat toimintaa.
- Meidän päiväkodissa on ymka-vastaava ja Ymka tiimi
- Oma työaikani kohdentuu tällä hetkellä pitkälti järjestömme ja yhdistyksemme kestävä kehityksen kartoituksen ja ohjelman tekemiseen. Tämän lisäksi rakennamme yhdistyksemme omaa ympäristökasvatussuunnitelmaa ensi vuodelle.

- Päiväkotimme panostaa ympäristökasvatukseen. Luonnossa liikkumisen mahdollisuudet on mahtavat ja pohdimme toimintaamme yleisesti ympäristökasvatuksen kautta. Henkilökunnassa on muutama aiheeseen kouluttautunut. Alle 3-vuotiaille on toki harmittavan vähän valmista materiaalia.
- Varhaiskasvatuksessa on ympäristökasvatustyön tukena ympäristökasvattaja.
- Meillä on hyvät. Ja meillä ovat vanhemmat aina lasten kanssa mukana, joten voimme vaikuttaa myös vanhempiin.
- Jokainen luokanopettaja tekee työtään omalla tavallaan
- Jokainen työntekijä omassa ryhmässään toteuttaa ympäristökasvatusta.
- Koulussamme on kaksi ympäristökasvatuskoulutuksen käynnyttä opettajaa.
- Koko henkilökunta on sitoutunut
- Riittävät. Opetushenkilöstö koulussamme on koulutettua ja kykenevät opetuksessaan ympäristökasvatusasiat huomioimaan.
- Koko henkilökunta on sitoutunut Vihreän lipun arvojen mukaiseen toimintaan. Päävastuu pedagogiikasta varhaiskasvatuksen opettajilla
- Vihreälippu tiimissä henkilökunnan jäseniä. Muuten ymka ja ekotuki toiminta on yhden henkilön varassa.

Esimiehen tuki ympäristökasvatuksen toteuttamiselle on...

■ Kaikki vastaajat (KA:2.25, Hajonta:1.0) (Vastauksia:88)

Esimiehen tuki ympäristökasvatuksen toteuttamiselle on... - Jokin muu, mikä:

- Riippuu paljon esimiehestä. Tämänhetkinen esimieheni tukee hyvin, mutta resursseja ei tule lisää, kun tuntikehystä kiristetään tästäkin pienempään. Resurssia pitäisi tulla lisää korvamerkittynä ympäristökasvatukseen.

Kuvaa lyhyesti nykytilannetta: (Kaikki vastaajat)

Yhteenveto: Vihreän Lipun päiväkodit ja koulut sekä metsäeskarit korostuivat vastauksissa. Em. tahoilla tilanne on hyvä, ja ympäristökasvatusta toteutetaan suunnitelmallisesti. Muillakin työpaikoilla ympäristökasvatus kulkee osana lasten ja nuorten kasvatusta. Lapset ovat erityisen kiinnostuneita metsäretkistä. Lisäksi opetetaan esim. kierrätystä ja energiaa säästäviä toimintatapoja. Toimintaa rajoittaa kiire ja resurssien puute.

- Olemme Vihreän lipun päiväkoti.
- Toimintaamme ohjaa nuorisolaki - yhteiskuntavastuu ja VANUPO. Valmistelemme Kestävän kehityksen 2016-2020 ohjelmamme päivittämistä Kestävän Tulevaisuuden 2020-2024 käsikirjaksi.

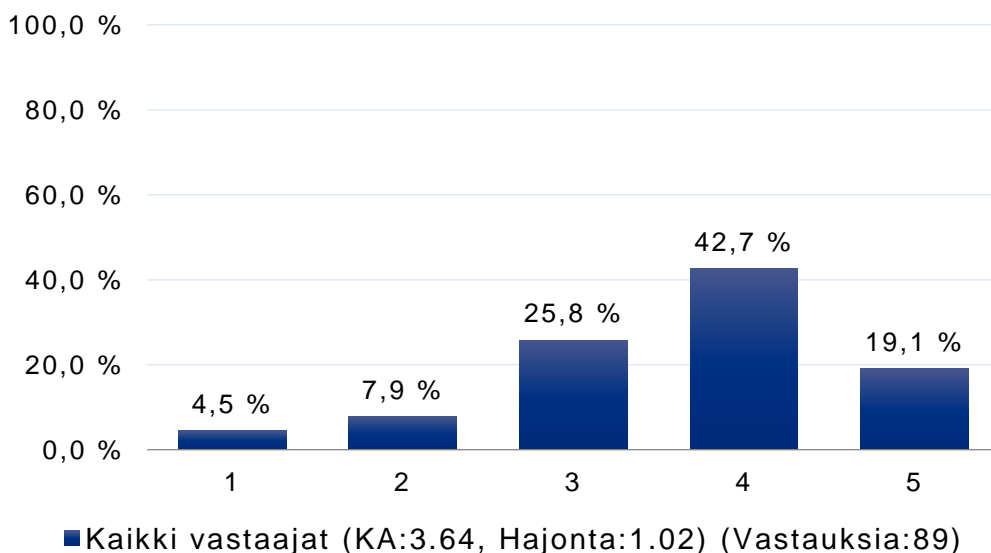
- Ympäristökasvatus on mukana koko ajan arjessa, mihinkää eritystoimintaan ei resurssit riitä.
- Vastaus osin resurssit-kohdassa. Tällä hetkellä mahdollisuudet yhteen retkeen viikossa per lapsiryhmä. Palaute perheiltä on ollut, että luonnossa toimimista ja retkiä toivotaan enemmän.
- Arki pienten ryhmässä on kiireistä, joten ympäristökasvatus hoituu kaiken muun ohella.
- Avoimessa varhaiskasvatuksessa ympäristöön liittyvät teemat esillä. Itämeri-päivän toteuttaminen koko päiväkodissa, nyt jatkuu meri-aiheinen kokonaisuus.
- Olemme lisänneet toimintaa luonnossa, ja lapset ovat kiinnostuneempia eläimistä ja luonnosta ylipäätään.
- Saimme juuri luontotuvan päiväkodin läheisyyteen ja lisää eril.välineitä
- Teemme kierrätystä, mutta siinäpä se taitaakin olla.
- Kierrättäminen meidän päiväkodilla aikalailla "lapsen kengissä", toivoisin että siihen panostettaisiin enemmän
- Kierrätys, valojen sammuttaminen ja vettä säästävä käsienpesu on tuttua työntekijöille ja lapsille. Kuulumme Vihreän lipun päiväkotiin.
- Metsäretket, luonnossa liikkuminen. Erilaisissa maastoissa liikkuminen, vuodenaikojen tarkastelu. Eläinten, hyönteisten havainnointi. Luonnon materiaalien tutkiminen ja askartelu niillä. Kierrättäminen.
- Ympäristökasvatus on sirpaleista, oppiaineisiin vahvasti sidottua ja riippuu paljon opettajasta viitsi-ikä ja uskaltaako lähteä esimerkiksi ulos oppimaan. Pelkona on, että ei ehditä noudattaa opetussuunnitelmaa, vaikka opetussuunnitelma vahvasti ohjaa oppimaan koulun ulkopuolella. Välineistöä on vain perusjuttuihin, jos niihinkään. Kaikki riippuu yksittäisten opettajien kiinnostuksesta. Oppilaalla tulisi olla oikeus saada laadukasta ympäristökasvatusta opettajan kiinnostuksesta huolimatta.
- Ympäristökasvatus kulkee arjessa mukana. Esim. metsäretkillä on mukana roskapussit. Kerätään roskat, ja jutellaan saako roskia heittää maahan tai mereen.
- Koulutusta koko henkilökunnalle suunnattu hyvin.
- Ympäristöasioista keskustellaan arjen tilanteissa. Kierrätämme ja esimerkiksi retkillä kiinnitämme huomiota ympäristöasioihin esim. ei roskia luontoon.
- Varsinaista ympäristökasvatusta tulee toteutettua melko vähän. Tosin sisällytetään toimintaan esim. retket & arjen tilanteet. Oma kiinnostus vaikuttaa paljon.

- On olemassa kestävän tulevaisuuden suunnitelma, jonka toteutumista seurataan.
- Vihreä lippu-teema kulkee arjessa mukana erilaisin toimintamuodoin. Lisäksi olemme olleet mukana kaupunkiviljely-projektissa, Metsämörritoiminnassa jne. Ympäristökasvatus varhaiskasvatusikäisten kanssa kuuluu arkeen.
- Jätteet lajitellaan. Materiaaleja käytetään säästeliäästi ja tehdään töitä myös kierrätysmateriaaleista
- Tiedotus joskus asiaan liittyvistä tapahtumista ja sähköpostin jakaminen
- Enemmän voisi vielä toteuttaa ympäristökasvatusta, nyt välillä hieman unohtuu vaikka tärkeä asia onkin
- Luulen että ainakin meillä esiopetuksessa ympäristökasvatuksen asiat riippuvat pitkälti siitä onko kulloinenkin henkilökunta kiinnostunut asiasta. Juuri meillä ollaan innostuneita.
- Ympäristökasvatusta toteutetaan osana normaalia arkena yhtenä toiminnan osa-alueena. Koulutuksia ympäristökasvatuksen on myös usein tarjolla.
- Kovasti aihe kaikkia kuulemma kiinnostaa, mutta toimeen tarttuminen ja resurssien ohjaaminen ei oikein vaikuta siltä, että asia koettaisiin tärkeäksi.
- Luonto ja retkeily on meille tärkeää jo alle 3-vuotiaiden ryhmistä alkaen.
- Esim retket kuuluvat viikottaiseen ohjelmaamme. Asiakslapset ovat alle 3 vuotiaita se tuo oman haasteensa toiminnan suunnittelulle. Vanhemmat mukana päivittäisessä toiminnassa, joten heidän kautta voimme vaikuttaa. Sijainti hyvä, lähellä metsää ,ulkoilureittejä jne
- Kierrätämme, säästämme energiaa, käytämme kierrätysmateriaaleja. Teemme yht.työtä varhaiskasv. Ympäristöasiantuntijan kanssa.
- Ympäristökasvatusta toteutetaan henkilökunnan mielenkiinnon mukaan, toiset enemmän toiset vähemmän.
- Avoimessa varhaiskasvatuksessa toteutamme ympäristökasvatustoimintaa yhteistyössä varhaiskasvatuksen ympäristöasiantuntijan kanssa. Mahdollistamme kierrätyksen, käytämme ja hyödynnämme toiminnan toteutuksessa kierrätysmateriaaleja samalla mallillaen perheille miten voisi esim. ulkoliikkumiseen tehdä itse jotain välineistöä. Teemme paljon metsäretkiä, liikumme perheiden kanssa luonnossa ja toteutamme toimintaamme päivittäin ulkona.
- Tällä hetkellä toimipisteessämme kierrätetään aika hyvin. Käymme päivittäin/viikottain metsässä retkillä ja oppimassa.

- Ympäristökasvatus ja lajittelu.
- Koulussamme on vuosikello, johon päivitetään ajankohtaiset ympäristövinkit. Kiinnitämme myös huomiota siihen, miten koulussamme kierrätetään jätteitä.
- Metsäeskarissa olemme 4 päivää viikossa ulkona koko eskariajan. Ympäristö on täydellinen ympäristökasvatukselle, aikuiset ovat motivoituneita, samoin lapset ja perheet.
- Ympäristökasvatus linkittyy varhaiskasvatuksessa arkeen, päivittäiseen toimintaan. Erillisenä ympäristökasvatuksena ryhmässäni toimii metsäretket, jotka on suunniteltu etukäteen ja joiden pohjalta havainnoimme ympäristöä ja teemme siihen liittyviä projekteja.
- Vihreälippu toimintaa jo usean vuoden ajan. Uudet työntekijät ohjeistetaan toimintaan mukaan
- Koulumme on Vihreä lippu -koulu, joten koulullamme on vuosisuunnitteluun merkittynä ympäristökasvatukseen liittyvät teemat ja niiden toteutus. Koulullamme on Suomen ympäristökasvatuksen seuran hyväksymä toimintasuunnitelma ympäristökasvatustyöhön.
- Päiväkodillamme on Vihreä lippu ja se ohjaa toimintamme sisältöä vuosittain. Tällä hetkellä teemamme on lähiympäristö
- Olemme vihreälippu päiväkotinä ja tämän kautta ympäristökasvatus on saatu näkyvämmäksi. Edelleen ehkä kuitenkin paljon on vallalla ajatus että "taas jotain uutta mitä pitää tehdä ja ei ole aikaa" eikä ymmärretä kuinka ympäristökasvatus kulkee arjessa mukana ilman suurempaa toiminnan suunnittelua tms. Eteenpäin kuitenkin mennään.
- Kirkon uusi ympäristödiplomikäsikirja on juuri uudistunut ja siinä ympäristökasvatussuunnitelman laadinnan huomio kohdistetaan koko elämänkaaren mittaiseen ympäristökasvatukseen/ympäristöasioiden läsnäoloon elämässä .

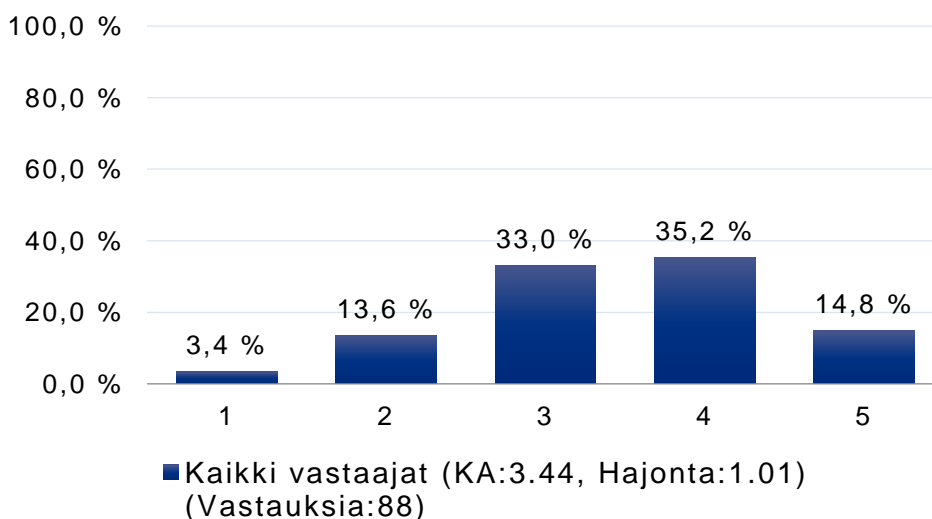
Ympäristökasvatusta tukevia maksuttomia oppi- ja muita materiaaleja on helposti ja kattavasti saatavilla

(1 = 1 = Täysin eri mieltä, 5 = 5 = Täysin samaa mieltä)

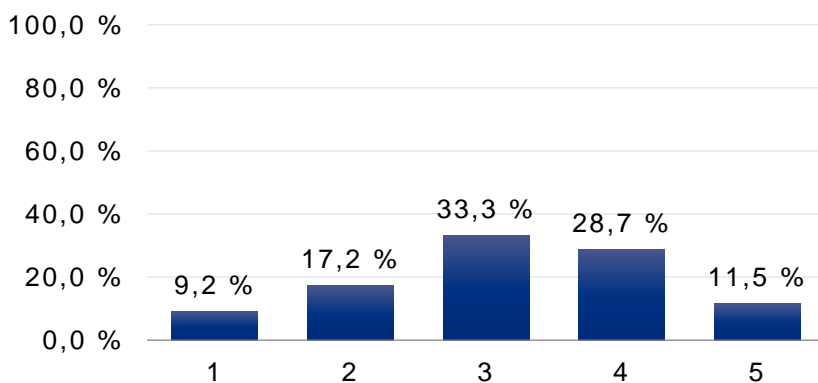
Ympäristökasvatuksen tueksi on kattavasti saatavilla neuvontaa, koulutusta ja vertaistukea

(1 = 1 = Täysin eri mieltä, 5 = 5 = Täysin samaa mieltä)

Saan osallistua riittävästi koulutuksiin ym., ja resurssit ympäristökasvatuksen toteuttamiselle ovat kunnossa.

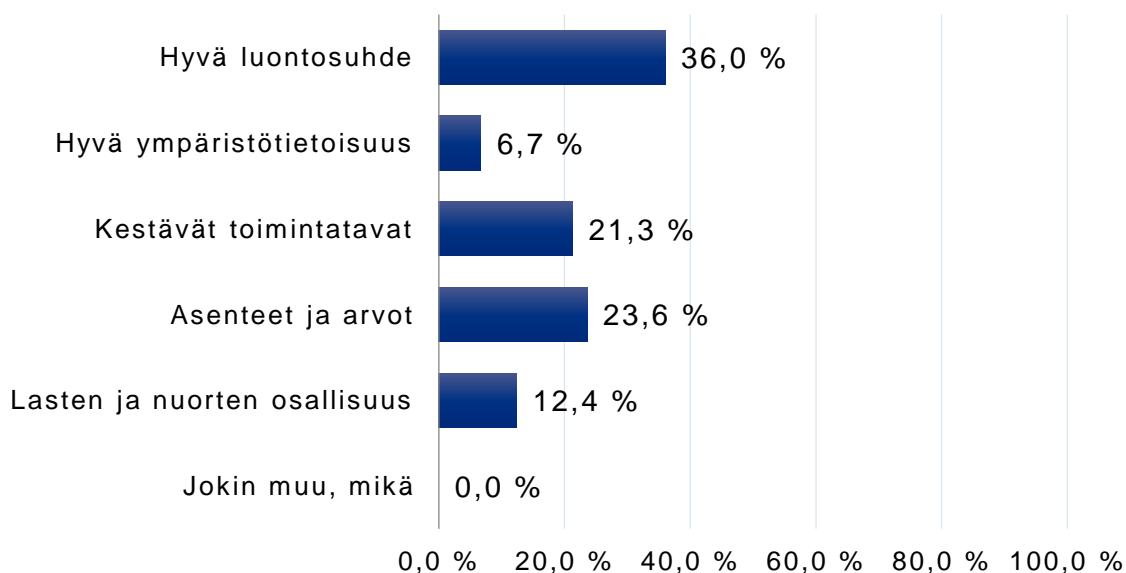
(1 = 1 = Täysin eri mieltä, 5 = 5 = Täysin samaa mieltä)

■ Kaikki vastaajat (KA:3.16, Hajonta:1.12)
(Vastauksia:87)

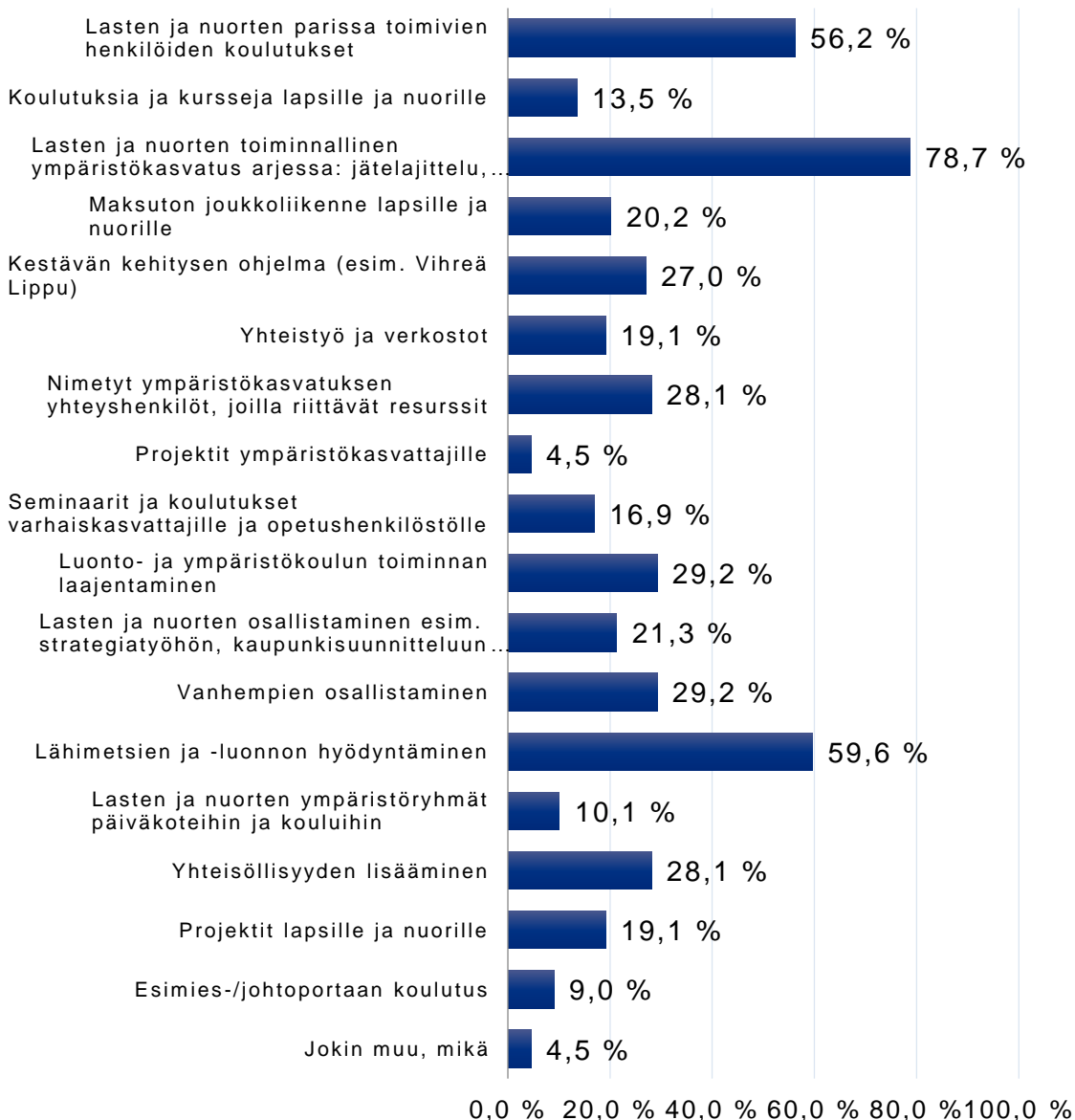
3. Miten kehittäisit ympäristökasvatusta Kymenlaaksossa?

Lasten ja nuorten ympäristökasvatuksen tärkein tavoite Kymenlaaksossa

■ Kaikki vastaajat (KA:2.7, Hajonta:1.46) (Vastauksia:89)

Mitkä ovat ne konkreettiset keinot, joilla ympäristökasvatusta edistetäisiin parhaiten lasten ja nuorten osalta Kymenlaaksossa? Valitse viisi tärkeintä.

■ Kaikki vastaajat (KA:7.99, Hajonta:5.09) (Vastauksia:89)

Mitkä ovat ne konkreettiset keinot, joilla ympäristökasvatusta edistetäisiin parhaiten lasten ja nuorten osalta Kymenlaaksossa? Valitse viisi tärkeintä. - Jokin muu, mikä:

- 17-29 vuotiaille kohdennettu ympäristökasvatusohjelman laadinta ja konkretisointi
- Valmiit ohjelmapaketit päiväkotiin, että ulkopuolinen vetäjä tulee ja pitää lapsille aiheeseen liittyvää ohjelmaa tms. Näitä voisi olla enemmän
- Tunnelukkotyöskentelyt ja tunneasioista puhuminen ilmastonmuutokseen liittyen

Millaisesta tuesta, neuvonnasta, koulutuksesta, materiaaleista, projekteista ym. olisi sinulle hyötyä ympäristökasvatuksen toteuttamisessa?:

Yhteenveto: Materiaalipankit, valmiit materiaalipaketit, konkreettiset ohjeet toiminnalliseen opetukseen, koulutukset ja yhteiset tapaamiset koetaan hyödyllisinä.

- 17-29 vuotiaiden nuorisolain alaisen kohderyhmän valmennukselliseen, tavoitteelliseen sekä juuri nuorille aikuisille suunnattuun koulutukseen on tarvetta. Tuo ikäryhmä edustaa tulevia työelämässä toimijoita, päättäjiä, huoltajia jne. ja on ihan keskeinen ryhmä asian maadottamiseen.
- Toiminnallinen toiminta lasten kanssa luonnossa. Konkreettiset ohjeet kestävän kehityksen toteuttamiseen ja opettamiseen lapsiryhmässä.
- Olen kiinnostunut kaikista ympäristökasvatukseen liittyvistä koulutuksista. Laajempi opintokokonaisuus aiheeseen liittyen olisi myös erittäin mielenkiintoista.
- Materiaali, jota voi käyttää perheiden kanssa (varhaiskasvatusikäiset lapset).
- Verkostoituminen lisäisi vertaistuen määrää. Valmis materiaali kiinnostaa, kaikkea ei itse tarvitse tehdä alusta loppuun
- Valmiita paketteja, joita vetää. Oma kohderyhmä ovat nuoret aikuiset.
- Kotkassa ei ole määritelty, milloin voi käyttää esikoulusta metsäeskari nimitystä. Tähän toivoisin linjausta.
- Koulutukset mahdollisimman kattavasti ja monelle henkilökunnasta.

- Itse olen saanut riittävästi koulutusta aina, kun olen halunnut. Koulutusta pitäisikin suunnata niille, jotka eivät sinne vapaaehtoisesti hakeudu, muuten emme saa ympäristökasvatukselle riittävän laajaa pohjaa. Opettaja ei saisi olla se, joka päättää saako luokka ympäristökasvatusta vai ei, se kuuluu kaikille oppilaille.
- Materiaalipankki ja organisaatiosta henkilö, jolta saa tarvittaessa ideoita ja apua.
- Materiaalia millä voisi innostaa myös varhaiskasvatuksessa olevien lasten perheitä ympäristökastatukseen.
- Selkeät, valmiina tulostettavat materiaalit helposti tulee netistä käyttöön.
- Toivoisin tapahtumia ympäristökasvatukseen liittyen.
- Selkeä, helposti saatavilla oleva materiaali
- Kaikenlaisesta monipuolisesta tuesta. Kiireisessä arjessa henkilöstöä on vaikea saada koulutuksiin, mutta erilaiset verkkokoulutukset, luennot, vinkit yms. on hyviä. Itse ainakin huomaan, että henkilöstö on ahkeria somekäyttäjiä, ja sieltä löytyy paljon hyviä vinkkejä ja ideoita arjen ympäristökasvatustyön tukemiseen ja monipuolistamiseen.
- Ideoita kierrätysmateriaalien käyttöön koulun kuvataiteessa ja käsitöissä
- Monipuolisista, jotka jättävät toteutukselle liikkumatilaa.
- Selkeä sivusto, josta löytyisi monipuolisesti tietoja, vinkkejä ja materiaaleja ympäristökasvatukseen. Olisi hyvä, että yhdestä paikasta löytyisi laajasti vinkkejä ja materiaaleja käytännön työhön ja alusta olisi selkeä, jotta sivuston käyttö osana arkea olisi nopeaa.
- Koulutusta ympäristökasvatuksen toteuttamiseksi, vinkkejä.
- Materiaalit, jotka kohdentuvat 17-29 vuotiaille sekä aikuisille mm. maahanmuuttajille.
- Yksinkertaisesta, selkeästä, ajankohtaisuus ja tulevaisuus huomioiden
- Mahdollisimman valmiista kokonaisuudesta
- Helppous ja hyvä saatavuus kaikissa asioissa.
- Materiaaleja varhaiskasvatukseen, jotka konkreettisia ja valmiita käyttöön. Etenkin alle 3-vuotiaille lisää materiaaleja. Materiaali voisi olla esim. valmiiksi suunniteltu toiminta metsäretkelle ja siihen tarvittavat välineet, esim. kuvakortit.

- Koko henkilöstön kattava pika kurssi/koulutus sekä esimiestaholta tuleva velvoite tehdä ja toteuttaa ympäristökasvatustyötä, ettei se jäisi sanahelinäksi ja hyväksi lupauksiksi paperilla.
- Olemme hyvin alkuvaiheessa yhdistyksemme ympäristökasvatuksen käynnistämässä, joten kaikenlainen apu, tuki ja neuvonta on tarpeen ja kiinnostavaa tässä vaiheessa. Kiinnostusta yhteistyöllä toteuttaa tapahtumia, kursseja ja toimintaa lapsille, nuorille ja lapsiperheille.
- Erilaisia tehtäviä, leikkejä, retkipuuhiä ym. on paljon. Kaipaisin vielä enemmän arkeen liittyviä oivalluksia ja erityisesti kaikkein pienimmille suunnattuja asioita, kuten lauluja, laululeikkejä, satuja jne.
- Näkisin mielelläni esim. koulutuspäivien yhteydessä case- tyyppisesti malleja, miten muualla on kestävyysasioita huomioitu. Tämä voisi innostaa sellaisia, joilla asiat eivät ole olleet niin paljon esillä (ja helpottaa mahdollisten ekotukihenkilöiden ja muiden "yksinäisten" innostuneiden työtä).
- Lisää tietoa alle kouluikäisille suunnatusta materiaaleista. Miten leikin avulla opettaa eri asioita esim kierrätystä. Kunnan kierrätyspisteet käyttöön. Kaupunki voisi toimittaa toimipisteisiin turvalliset astiat esim metallin ja lasinkeräykseen. Nyt henkilökunta kierrättää asioita itse yleisille pisteille esim lasi, pahvit, lehdet. Myös ruokajäte menee roskikseen kun sen keräys ei onnistu työpaikalla.
- Vinkkejä ja valmiita "ohjelmia" lähiympäristön tutkimiseen koko perheelle.
- Vuosikellon mukainen ympäristökasvatusmateriaali. Nyt on saatavilla paljon yksittäisiä vinkkejä yms., mutta esim. viikoittain etenevä ympäristökasvatussuunnitelma olisi todella hyödyllinen ja toisi pedagogiikkaa esiin pitkäjänteisyydellään.
- Hyvin käytännönläheinen, Konkreettisia vinkkejä, Materiaalia
- Koulujen yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa. Lapset päiväkodissa toteuttaa ja nuoriso rikkoo ja sotkee. Jos nuoret osallistuisi enemmän, ehkä ei rikottaisi.
- Metsäeskariryhmien aikuisten säännölliset vertaistukitapaamiset, jossa vaihdetaan kokemuksia ja ideoita. Koulutuksia, joissa saa konkreettisia vinkkejä arkeen. Mielellään ensin niitä itse tehden ja kokien, että asiat jäävät paremmin mieleen.
- Tänä aikana, kun koulutuksiin ei pääse, eikä kunta niitä tarjoa, oleellisinta olisi, että ylipäätään pääsisi kouluttautumaan.
- Näkyvyyttä ko toiminnalle enemmän
- Yhteisiä tapaamisia, jossa jaetaan hyviä vinkkejä ja kokemuksia.
- esim. joitain vinkkirkeitä s-postiin. Koulutukset olisivat tietenkin aina hyviä tai edes että saisi koulutustallenteita katsoa jälkikäteen jos ei koulutuksiin ole mahdollista tulla.

- Meille olisi hyötyä esimerkiksi opettajien koulutuspäivistä, joihin pääsisimme kouluttamaan opettajia kierrätykseen ja kiertotalouteen. Hyötyä olisi myös päättäjien ympäristökouluttamisesta, koska päättäjien tietotaso ja ymmärrys voi olla aika hajanaista, ja he kuitenkin päättävät resursseista, strategioista ja painopisteistä. On itse asiassa aika ihmeellistä, että päättäjätason ympäristöasenteista ja -osaamisesta ei taida kukaan pitää huolta.
- Riittävän konkreettista ja ei-kapulakielisistä.

Vapaa sana:

- Toivoisin, että myös alueen pieniä luonto- ja ympäristökasvatusta sekä koulutuksia järjestäviä tahoja otettaisiin mukaan toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja järjestämiseen
- Kysymys 3 oli vaikea. Kaikki ovat tärkeitä, mutta ajattelen, että hyvä luontosuhde edesauttaa saavuttamaan hyvän ympäristötietoisuuden ja kestävät toimintatavat. Asenteet ja arvot muuttuvat kestävämmiksi hyvän luontosuhteen avulla ja saa aikaan myös yhteisöllisyyttä, joka taas lisää lasten ja nuorten osallisuutta ja/tai päinvastoin.
- Materiaalia ja toimintaa on runsaasti ja ehkä kattavastikin päiväkodeissa ja peruskoulussa, mutta ammottava aukko on sen jälkeen ympäristökasvatuksen tiimoilta. Ajattelen niin, että todellinen vaikuttavuus saavutetaan juuri 17-29-vuotiaiden kanssa tehtävällä ympäristökasvatustyöllä (Minä-kuva / minuus, arvot, omat valinnat, itsenäistyminen ja tästä ryhmästä nousevat tulevien lasten huoltajat. Vaikuttavuuden lisääminen juuri tuohon ikäryhmään on oleellista, jotta kestävä tulevaisuus on edes mahdollista).
- Olen todella kiinnostunut luonto- ja ympäristökasvatuksesta, aina ollut. Opetan ja välitän näihin arvoihin liittyviä tietoja ja osaamistani lapsille ja järjestän mahdollisuuksien mukaan kokemuksia. Pidän tätä kasvatuksen aluetta yhtenä tärkeimmistä.
- Ja aina vaan viikonlopun jälkeen löytyy pihalta paljon roskia ja muuta sinne kuulumatonta. Resursseja puutarhaosastoille lisää, että ehtisivät kiertää pihat ja puistot ym leikkialueet ennen asiakkaiden tuloa. Esim perhepuistossa löydetty puukko pihalta toiminnan ollessa auki. Kenen vastuu, jos jotain olisi käynyt? Onneksi tällä kertaa puukon löysi aikuinen. Roskikisia kaupunkiin lisää ja niihin säännölliset tyhjennykset. Kameroita puistoihin.
- Toivon metsäeskaritoiminnalle enemmän näkyvyyttä ja mainontaa, kun eskarihaun aika on käsillä. Harmi, jos hyvä ideologia ympäristökasvatuksesta ja iso rahallinen panostus toimiviin puitteisiin kuuuu kasaan, kun ihmiset eivät osaa hakea metsäeskariin. Kun eivät tiedä sellaisen olemassaolosta.

- Ympäristökasvatustyö lähtee ruohonjuuritasolta pienin askelin. Nuoret omaksuvat päiväkodin/peruskoulun aikana kestävän kehityksen tavoin toimimisen ja siitä tulee automaatio heidän elämässään.
- On itse asiassa aika ihmeellistä, että päättäjätason ympäristöasenteista ja -osaamisesta ei taida kukaan pitää huolta.
- Minusta olisi hyvä, jos ympäristökasvatus voisi näyttäytyä (ainakin julkisuudessa) asiana, joka on kaikkia varten. Polkuja ja motiiveja ympäristötoimiin on tuhansia. Esim. sähkön säästäminen, jonka motiivina on perheen rahan säästäminen, olisi viisasta nähdä yhtä arvokkaana "arvona" kuin metsän eriaikaiskasvatuksen edistäminen (jonka motiivina voi olla raha, biodiversiteetin säilyttäminen tai jokin muu asia). Kaikkia konkreettisia ympäristötoimia ja kaikenlaista hoksauttamista tarvitaan.